

Лабораторне дослідження . Мінливість у рослин і тварин.

Мета: ознайомитися з модифікаційною й мутаційною мінливістю у рослин і тварин, навчитися будувати варіаційний ряд, ознайомитися із нормальними та мутантними формами дрозофіл та провести їх порівняння.

Хід роботи

Учні вимірювали довжину листків липи.

1. Порахуйте кількість листків, які відносяться до певних класів.

Занесіть значення у таблицю. 2.

Таблиця 1. Довжина листків липи. (см)

5	8,7	10,2	6,5	8,3	7,1	7,5	7,5	8	6,9
7,2	7,4	6,6	9	8,5	6,5	7,3	7,9	8	7,1
5,9	5,6	5,2	8,1	7,6	7,4	7,3	7,1	7,6	6,1
7,6	7,3	7	6,1	6,8	7,3	6,6	5,5	7,2	7,3
7,3	6,6	9,3	6,1	6,8	6,9	7,1	6,6	7	7

Таблиця 2. Варіаційний ряд.

Менше 5 - 5 см	5,1 - 5,5 см	5,6 – 6 см	6,1 – 6,5 см	6,6 – 7 см	7,1 – 7,5 см	7,6 – 8 см	8,1 – 8,5 см	8,6 – 9 см	9,1 – 10 см	10,1 - більше

2. Побудуйте варіаційну криву (письмово у зошиті), розташували по горизонталі довжини листків у послідовності від найменшого до найбільшого значення, а по вертикалі відклавши кількість таких листків.

3. Визначте величину ознаки та класу.

Величина ознаки (довжина листків): max - ___ та min - ___.

Розмах мінливості: max - min = _____

Значення, що зустрічається у вибірці найчастіше?

Знайдіть середнє арифметичне варіаційного ряду.

4. Розгляньте зображення нормальних екземплярів дрозофіл (дика форма). Відмітьте й запишіть характерні ознаки: колір тіла, форму крил, колір очей.

5. Розгляньте зображення мутантних екземплярів дрозофіл (усіх наявних форм). Відмітьте й запишіть характерні ознаки: колір тіла, форму крил, колір очей

6. Результати спостережень занесіть до таблиці.

Ознака	Дика форма	Мутантна форма
Колір тіла		
Форма крил		
Колір очей		

7. Зробіть висновок, у якому вкажіть, з якими характерними особливостями модифікаційної та мутаційної мінливості ви ознайомилися.